

ĐẠI HỌC HUẾ  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

**NGUYỄN THANH HÙNG**

**PHÁT TRIỂN CHĂN NUÔI LỢN  
Ở TỈNH THỪA THIÊN HUẾ**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ  
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

**HUẾ, NĂM 2017**

ĐẠI HỌC HUẾ  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ

**NGUYỄN THANH HÙNG**

**PHÁT TRIỂN CHĂN NUÔI LỢN  
Ở TỈNH THỪA THIÊN HUẾ**

**CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

**Mã số: 62 62 01 15**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ  
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN: PGS.TS. HOÀNG HỮU HÒA**

**HUẾ, NĂM 2017**

## **LỜI CAM ĐOAN**

Tôi cam đoan Luận án tiến sĩ kinh tế này do chính tôi nghiên cứu và thực hiện. Các thông tin, số liệu được sử dụng trong luận án này hoàn toàn trung thực và chính xác. Tất cả những sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận án này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận án đã được ghi rõ nguồn gốc.

**Tác giả luận án**

**Nguyễn Thanh Hùng**

## LỜI CẢM ƠN

*Để hoàn thành luận án, tôi đã nhận được sự giúp đỡ quý báu của các cơ quan, các cấp lãnh đạo và các cá nhân. Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận án.*

*Lời đầu tiên, tôi xin chân thành cảm ơn đến Ban Giám đốc Đại học Huế, Ban Đào tạo Sau đại học – Đại học Huế, Ban Giám hiệu trường Đại học Kinh tế, Phòng Đào tạo Sau đại học, Khoa Kinh tế và phát triển, các phòng ban chức năng và tập thể các nhà Khoa học của trường Đại học Kinh tế đã hỗ trợ, tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.*

*Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS Hoàng Hữu Hòa đã tận tình giúp đỡ và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện luận án.*

*Tôi xin chân thành cảm ơn đến lãnh đạo Sở NN & PTNT, Cục Thống kê tỉnh Thừa Thiên Huế, Chi cục Thú y, Chăn nuôi, Trung tâm Khuyến nông - Lâm - Ngư nghiệp tỉnh Thừa Thiên Huế, Phòng Nông nghiệp và Phòng Thống kê thị xã Hương Thủy, huyện Quảng Điền và Nam Đông và các hộ gia đình chăn nuôi lợn trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế đã nhiệt tình đóng góp ý kiến, cung cấp tài liệu và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận án này.*

*Cuối cùng, tôi xin chân thành bày tỏ lòng cảm ơn sự giúp đỡ, động viên của gia đình, bạn bè và đồng nghiệp trong suốt thời gian qua.*

*Một lần nữa, tôi xin chân thành cảm ơn!*

**Tác giả luận án**

**Nguyễn Thanh Hùng**

## DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BQ	Bình quân
BCN	Bán công nghiệp
CN	Chăn nuôi
CN – XD	Công nghiệp – Xây dựng
CP	Cổ phần
DT	Diện tích
DKQH	Dự kiến quy hoạch
ĐBSH	Đồng bằng Sông Hồng
ĐNB	Đông Nam Bộ
ĐVT	Đơn vị tính
GT	Giá trị
GTSX	Giá trị sản xuất
HQ	Hiệu quả
HQKT	Hiệu quả kinh tế
HTX	Hợp tác xã
MC	Móng Cái
NQ	Nghị quyết
NLN	Nông lâm nghiệp
NC	Nghiên cứu
NN	Nông nghiệp
NN & PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
TĐPT BQ	Tốc độ phát triển bình quân
SX	Sản xuất
TACN	Thức ăn chăn nuôi
TG	Thời gian
TP	Thành phố
TS	Thủy sản
TT	Truyền thông
TT.Huế	Thừa Thiên Huế
TW	Trung ương
TX	Thị xã
UBND	Ủy ban nhân dân
XD	Xây dựng
VSATTP	Vệ sinh an toàn thực phẩm

## MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn .....	i
Danh mục các chữ viết tắt.....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các bảng .....	vi
Danh mục các biểu đồ, sơ đồ .....	viii
<b>MỞ ĐẦU .....</b>	<b>1</b>
1. Tính cấp thiết của đề tài .....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài .....	2
3. Các câu hỏi nghiên cứu .....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Những đóng góp mới của luận án .....	4
<b>CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN CHĂN</b>	
<b>NUÔI LỢN.....</b>	<b>7</b>
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển chăn nuôi lợn .....	7
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	7
1.1.2. Vai trò của phát triển chăn nuôi lợn.....	10
1.1.3. Đặc điểm của phát triển chăn nuôi lợn.....	12
1.1.4. Nội dung nghiên cứu phát triển chăn nuôi lợn.....	16
1.1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển chăn nuôi lợn.....	19
1.2. Tổng quan nghiên cứu về phát triển chăn nuôi lợn.....	24
1.2.1. Nghiên cứu ở nước ngoài.....	24
1.2.2. Nghiên cứu ở Việt Nam .....	28
1.3. Cơ sở thực tiễn về phát triển chăn nuôi lợn .....	34
1.3.1. Tình hình phát triển và kinh nghiệm chăn nuôi lợn trên thế giới .....	34
1.3.2. Tình hình phát triển và kinh nghiệm chăn nuôi lợn ở Việt Nam .....	37
1.3.3. Bài học kinh nghiệm rút ra từ phát triển chăn nuôi lợn .....	41

<b>CHƯƠNG 2 ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU .....</b>	<b>44</b>
2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế và xã hội ở Thừa Thiên Huế.....	44
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	44
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	45
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	48
2.2.1. Tiếp cận nghiên cứu.....	48
2.2.2. Khung phân tích.....	49
2.2.3. Phương pháp thu thập thông tin.....	51
2.2.4. Phương pháp tổng hợp, xử lý và tính toán tài liệu.....	55
2.2.5. Phương pháp phân tích.....	55
2.2.6. Phương pháp chuyên gia.....	56
2.2.7. Phương pháp ma trận SWOT.....	56
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu phát triển chăn nuôi lợn (Phụ lục 2).....	56
<b>CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN CHĂN NUÔI LỢN Ở TỈNH THỪA THIÊN HUẾ .....</b>	<b>57</b>
3.1. Đánh giá sự phát triển chăn nuôi lợn ở tỉnh Thừa Thiên Huế .....	57
3.1.1. Quy mô, tăng trưởng và cơ cấu chăn nuôi lợn.....	57
3.1.2. Môi quan hệ phát triển giữa CN lợn với ngành chăn nuôi và ngành NN .....	67
3.1.3. Quy hoạch và cơ sở hạ tầng phát triển chăn nuôi lợn.....	70
3.1.4. Thị trường đầu vào và thị trường tiêu thụ sản phẩm.....	81
3.1.5. Hiệu quả chăn nuôi lợn .....	88
3.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển chăn nuôi lợn.....	101
3.2.1. Nhóm yếu tố bên ngoài .....	101
3.2.2. Nhóm yếu tố bên trong.....	108
3.3. Những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức và vấn đề cần ưu tiên giải quyết trong phát triển chăn nuôi lợn ở tỉnh Thừa Thiên Huế .....	114
3.3.1. Điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong phát triển chăn nuôi lợn ở Thừa Thiên Huế .....	114

3.3.2. Những vấn đề cần ưu tiên giải quyết trong phát triển chăn nuôi lợn ở Thừa Thiên Huế.....	117
<b>CHƯƠNG 4 ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN CHĂN NUÔI LỢN Ở TỈNH THỪA THIÊN HUẾ .....</b>	<b>119</b>
4.1. Các quan điểm, định hướng và mục tiêu phát triển chăn nuôi lợn ở tỉnh Thừa Thiên Huế.....	119
4.1.1. Quan điểm .....	119
4.1.2. Định hướng.....	120
4.1.3. Mục tiêu .....	121
4.2. Các giải pháp chủ yếu phát triển chăn nuôi lợn ở tỉnh Thừa Thiên Huế .....	123
4.2.1. Nhóm giải pháp về quy hoạch.....	123
4.2.2. Nhóm giải pháp về kỹ thuật .....	125
4.2.3. Nhóm giải pháp thị trường tiêu thụ .....	131
4.2.4. Nhóm giải pháp về chính sách .....	132
4.2.5. Nhóm giải pháp về phát triển các hình thức tổ chức sản xuất .....	136
<b>KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ .....</b>	<b>139</b>
1. Kết luận .....	139
2. Kiến nghị .....	141
2.1. Đối với nhà nước và chính quyền địa phương .....	141
2.2. Đối với các cơ sở chăn nuôi .....	142
<b>TÀI LIỆU THAM KHẢO .....</b>	<b>143</b>
<b>DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN.....</b>	<b>151</b>
<b>PHỤ LỤC</b>	



## DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Số lượng và cơ cấu mẫu khảo sát.....	54
Bảng 3.1.	Quy mô và tăng trưởng đàn lợn tỉnh TT. Huế giai đoạn 2005-2015 ..	58
Bảng 3.2.	Sản lượng và giá trị sản lượng thịt lợn tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2005-2015 .....	60
Bảng 3.3.	Năng suất chăn nuôi lợn thịt tỉnh Thừa Thiên Huế, vùng Bắc Trung bộ và cả nước giai đoạn 2010-2015 .....	62
Bảng 3.4.	Cơ cấu đàn lợn tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2005-2015.....	64
Bảng 3.5.	Số lượng gia trại, trang trại chăn nuôi lợn ở tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2010-2015 .....	65
Bảng 3.6.	Số lượng và cơ cấu đàn lợn tỉnh Thừa Thiên Huế theo vùng sinh thái giai đoạn 2005-2015 .....	67
Bảng 3.7.	Quy mô và cơ cấu GO của ngành chăn nuôi lợn trong ngành nông nghiệp và chăn nuôi T.T. Huế giai đoạn 2005-2015.....	68
Bảng 3.8.	Mối quan hệ giữa chăn nuôi lợn và sản xuất lương thực .....	70
Bảng 3.9.	Tỷ lệ về số lượng đàn lợn thực tế so với dự kiến quy hoạch năm 2015 ở tỉnh Thừa Thiên Huế .....	71
Bảng 3.10.	Kết quả tiêm phòng cho đàn lợn ở Thừa Thiên Huế giai đoạn 2010-2015.....	76
Bảng 3.11.	Số lượng các cơ sở dịch vụ chăn nuôi ở Thừa Thiên Huế giai đoạn 2005-2015 .....	77
Bảng 3.12.	Tác động vốn đầu tư NN, LN & TS đến tăng trưởng GTSX chăn nuôi lợn ở Thừa Thiên Huế giai đoạn 2010-2015 .....	80
Bảng 3.13.	Nguồn cung giống lợn của các cơ sở điều tra .....	81
Bảng 3.14.	Nguồn cung thức ăn của các cơ sở điều tra trong chăn nuôi lợn .....	82
Bảng 3.15.	Tình hình nhập, xuất và giết mổ lợn thịt ở Thừa Thiên Huế giai đoạn 2010- 2015.....	83
Bảng 3.16.	Mức sản suất và tiêu dùng thịt lợn ở Thừa Thiên Huế giai đoạn 2010 - 2015.....	84

Bảng 3.17.	Đóng góp của ngành chăn nuôi lợn trong phát triển kinh tế của tỉnh Thừa Thiên Huế giai đoạn 2005-2015.....	88
Bảng 3.18.	Kết quả và hiệu quả chăn nuôi lợn thịt của các cơ sở điều tra phân theo quy mô chăn nuôi .....	90
Bảng 3.19.	Kết quả và hiệu quả chăn nuôi lợn thịt của các cơ sở điều tra phân theo phương thức chăn nuôi .....	91
Bảng 3.20.	Kết quả và hiệu quả chăn nuôi lợn nái sinh sản phân theo quy mô ....	92
Bảng 3.21.	Kết quả và hiệu quả chăn nuôi lợn nái sinh sản phân theo phương thức chăn nuôi .....	93
Bảng 3.22.	Kết quả chăn nuôi nái sinh sản với các suất chiết khấu khác nhau.....	94
Bảng 3.23.	Tình hình thu nhập và cơ cấu thu nhập của các cơ sở điều tra .....	96
Bảng 3.24.	Tình hình giảm nghèo ở tỉnh Thừa Thiên Huế.....	97
Bảng 3.25.	Quản lý chất thải chăn nuôi lợn tại các cơ sở điều tra .....	99
Bảng 3.26.	Kiểm định giả thuyết không có sự tồn tại phi hiệu quả kỹ thuật trong hàm sản xuất biên ngẫu nhiên.....	108
Bảng 3.27.	Kết quả ước lượng bằng phương pháp MLE hàm sản xuất biên Cobb-Douglas và hàm phi hiệu quả kỹ thuật.....	109
Bảng 3.28.	Phân tổ mức hiệu quả kỹ thuật của các cơ sở chăn nuôi lợn thịt .....	112
Bảng 3.29.	Kết quả đánh giá xếp hạng khó khăn .....	118
Bảng 4.1.	Dự kiến chỉ tiêu phát triển chăn nuôi lợn của Thừa Thiên Huế đến năm 2020 .....	121
Bảng 4.2.	Số lượng trang trại, gia trại chăn nuôi lợn tỉnh Thừa Thiên Huế đến năm 2020 .....	122